

Het klimaat is op de hobbel, de personeelstekorten rijzen de pan uit, de energieprijzen gaan als een raket. Terwijl de paniek toeneemt bestaat er een relatief eenvoudige eerste stap naar een oplossing. Jeroen Kleef van S&S Systems in Groningen weet dat al heel lang.

Tekst Jean-Paul Taffijn
Foto Huisman Media

SIMPELE OPLOSSING VOOR VEEL PROBLEMEN: EFFICIENTER WERKEN

We moeten besparen op energie en grondstoffen. We moeten op zoek naar mensen die willen werken. We moeten onze footprint drastisch terugbrengen. We moeten van alles om te redden wat er te redden valt. Maar misschien moeten we eerst eens kijken wat we nu meteen kunnen doen, met directe positieve gevolgen.

Wat dan? Efficiënter werken in de industrie. Daarmee fietsen we heel veel gaten tegelijk dicht.

Sterker: door het op de goede manier aan te pakken, besparen we enorm op de CO₂-uitstoot, gebruiken we veel minder energie, verdienen we meer geld én verkleinen we het personeelstekort significant. „We hebben klanten bij wie we de productie hebben verduubeld met minder machines en tegelijkertijd een forse besparing op de uitstoot hebben gerealiseerd. O, en inhuur van uitzendpersoneel is er niet meer nodig.”

Dat is het verhaal dat Jeroen Kleef met enige regelmaat vertelt op de bijlne. Hij weet ook waarover hij het heeft. De cijfers van de technologie van zijn bedrijf S&S spreken voor zich. „De techniek is vooral een hulpmiddel. Dure termen als *a.i.* en *industrie 4.0* klinken lekker, maar daarmee red je het niet. Het is veel meer een andere manier van denken en doen. Maar dat leren wij je.”

MACHINE ALS KINDJE
Inzicht. Daarmee begint het. De software die Kleef sinds halverwege jaren 90 ontwikkelt, licht industriële processen door. Zo wordt duidelijk waar *hiccups* zitten. „Wij kunnen wat dieper kijken dan andere systemen. Voor zover ik weet, is onze manier om onderlinge verbanden tussen processen te leggen uniek in de wereld.”

Stimpel uitgelegd: gewoon is om in de industrie 2-dimensionaal procesonderdelen te verbinden. S&S doet het multidimensionaal. „Het productieproces ligt bijvoorbeeld stil omdat een onderdeel te laat geleverd wordt. Maar dat heeft ook gevolgen voor voorraadbeheer, voor het onderhoud van machines, voor de uitstoot, de productiviteit en veel meer. Onze software kan dat ineens overzichtelijk laten zien.”

Goed. Dan weet een fabrieksdirecteur op welke momenten de productie niet optimaal verloopt, en ook waaraan het ligt. Vervolgens is het zaak om in actie te komen.

„Daar komt de menselijke factor in beeld. Die is nog altijd het belangrijkste. Wij hebben een holistische benadering die perfect werkt, mits de mensen bereid zijn te leren en mee te doen. Continu verbeteren noemen we dat. Als we zien dat die wil ontbreekt, dan heeft het geen zin en vertrekken we weer.”

Dat gaat over de dagelijkse manier van werken. „Mijn vrouw werkt in het ziekenhuis met ernstig zieke zuigelingen. Daar liggen baby'tjes in de midden van heel veel technologie met piepjes en lichtjes. Een fout van de mensen die er werken heeft desastreuze gevolgen. Zo zouden medewerkers ook met hun machine in een fabriek moeten omgaan. Het is hun kindje, daarvoor moeten ze zorgen. Dat betekent dat de overdracht naar de volgende shift goed moet zijn, netjes, administratie op orde. Je wilt dat een machine zolang mogelijk goed blijft werken en dat het niet aan kleine, vermijdbare foutjes ligt dat-ie stilstaakt.”

DOWNTIME MET HELFT OMLAAG
Het 'geheim' is volgens Kleef om niet te sterk te focussen op de handelingen aan en

om een productielijn, maar juist op wat daaromheen en tussenin gebeurt. Dat is waar dingen soms misgaan. Kortom, niet de gevolgen, maar de oorzaken verdienen aandacht. „Dat is wat we de mensen leren. In onze trainingen hebben we het vooral over de vraag 'waarom'. Omdat dat de beste manier is om begrip te kweken en iedereen mee te krijgen.” Die manier van denken en doen heeft verstrekkende gevolgen. „Wij krijgen de downtime – de tijd dat een productielijn onbedoeld stil ligt – gemiddeld met 50 procent omlaag.”

Dat betekent dat de productie stijgt en de kosten per gemaakt product dalen, net als de uitstoot en benodigde energie per product. Een goede flow in het proces scheelt bovendien op de energierekening. Maar hoe zit het dan met de druk op het personeel? „We weten ongeveer hoeveel tijd mensen op een werkdag bezig zijn met zaken die geen bijdrage leveren aan de dienst of het product. Uit onze poll blijkt dat mensen zelf denken dat dat zo'n 30 procent is. Ik denk dat het te doen is om dat percentage te halveren. Mensen die bezig zijn zich te verbeteren, zien dat alle processen om hen heen beter verlopen, die willen dat. En zie daar: zo verkleinen we het personeelstekort aanzienlijk. Zoveel scheelt dat.”

Eigenlijk is het vreemd dat we niet met zijn allen al een beetje zo te werk gaan, als je dit zo leest. Daarvoor is wel een verklaring. Want hoewel S&S verschillende bedrijven al jaren helpt besparen en meer verdienen, is de bekendheid nog niet zo heel groot. „Ik ben een technolog, ben vooral bezig geweest om onze software en het hele opleidingsstelsel te perfectioneren. Nu ik steeds meer ontdek dat mensen uit de industriële wereld in binnen- en buitenland onder de indruk zijn, realiseer ik me dat we meer de boer op moeten. Daar gaan we nu vol gas mee bezig.”